

door Ikol b.d. C.H.C. Janssen
foto's: NIMH

Prins Bernhard Trofee

Nieuwe opzet KL-schietwedstrijden

In de Militaire Spectator van mei 1966 werd aangegeven dat wedstrijden belangrijk zijn ook voor strijdkrachten. Het artikel vermeldde verder dat schietvaardigheid een ongekende vlucht had genomen. Dit was mede te danken aan het driemaal achtereenvolgens winnen van de hoogste NAVO-schietprijs voor de infanterie, de Prix Leclerc.

Competitie

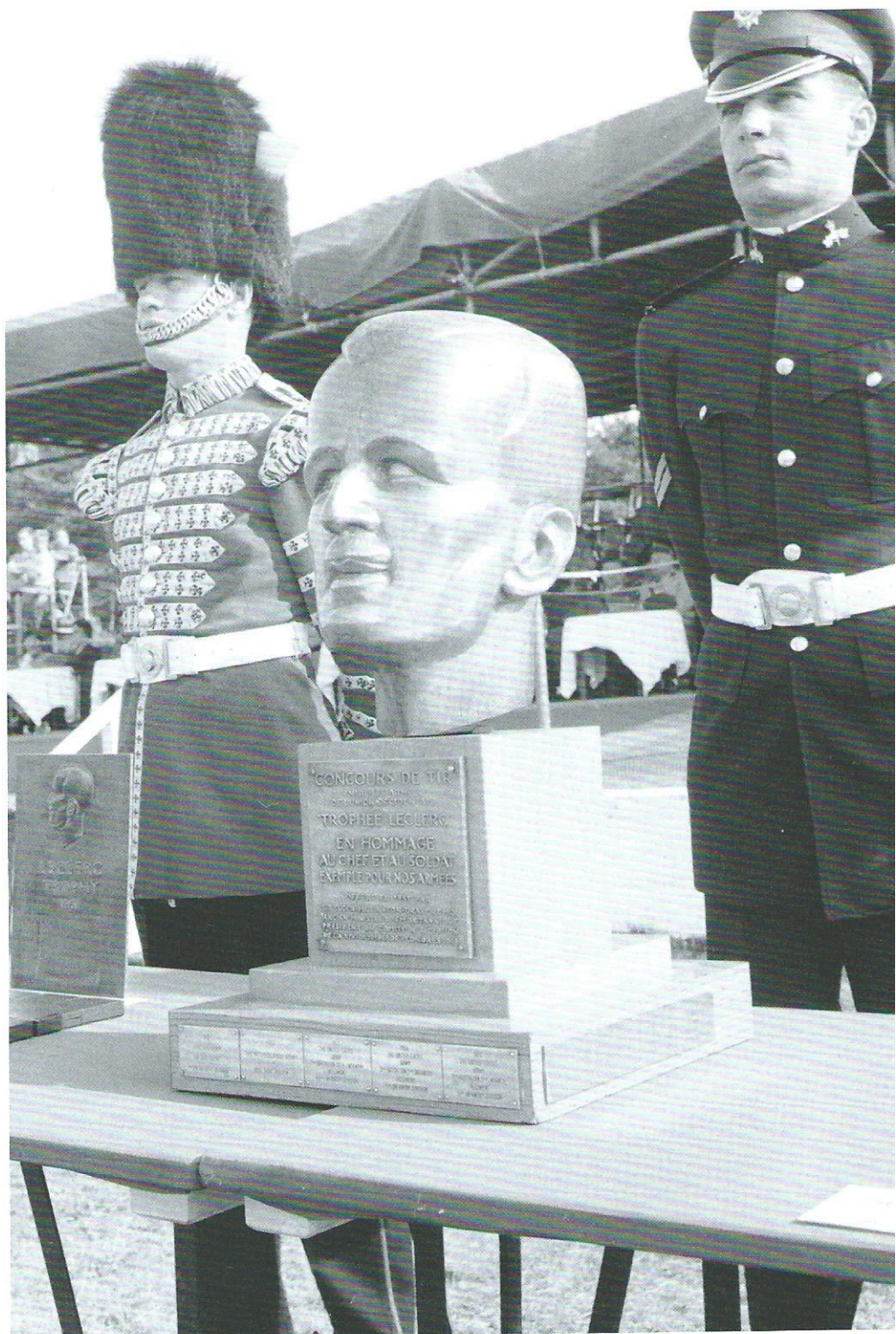
Deelname aan de Prix Leclerc was alleen mogelijk door het winnen van de Prins Bernhard Trofee. Van de deelnemende elf infanteriebataljons waren het de topschutters die deelnamen, maar de lijn van hun prestaties was volgens toenmalig onderzoek terug te vinden in de prestaties van het bataljon als geheel. Door het driemaal winnen van de Prix Leclerc in 1963 en 1964 door het 13e Gardebataljon Fuseliers Prinses Irene en in 1965 door het 41e Bataljon Stoottroepen, ontstond een competitiefeer binnen de infanterie. In de periode 1964, 1965, 1966 geven cijfers aan dat de resultaten van het geweer met 16% vooruitgingen, die van de lichte mitrailleur met 50% en van het pistool met 28%. De oorzaken van die opbloei waren de nieuwe wapens, met name de vervanging van de Bren door de MAG, de perfectionering van de schietopleiding en de uitstekende resultaten die door Nederlandse eenheden waren behaald bij schietwedstrijden in het buitenland.

Prix Leclerc

Voor de tweede wereldoorlog was er een duidelijk verschil in militaire cultuur tussen het Britse en Franse leger. De voormalig Britse minister en ambassadeur van Uruguay, Sir Eugen Millington Drake, spande zich in die periode in voor een betere samenwerking tussen Groot-Brittannië en Frankrijk. Om dit doel te bereiken organiseerde hij destijds al schietwedstrijden tussen de genoemde landen; sport verbreedert, niet waar?

Na de oorlog (1950) was er wederom behoefte aan dit soort wedstrijden, maar nu in NAVO-verband. Voor deze wedstrijden koos Sir Eugen Millington Drake de naam van een bekende Franse oorlogsveteraan, generaal Leclerc, en stelde een borstbeeld van hem, als wisselprijs, ter beschikking. Deze generaal werd geroemd om zijn optreden gedurende de Tweede Wereldoorlog in Noord-Afrika, alwaar hij met zijn divisie het Italiaanse leger in Libië overrompelde en net voordat de Britten daar arriveerden, op 23 januari 1943, Tripoli innam.

Generaal Leclerc stond bekend om zijn grote voorliefde en interesse voor klein

Prix Leclerc

Het officiële scorebord Prix Leclerc

kaliber wapens. Hij kwam tragisch aan zijn einde bij een vliegtuigongeluk in Algerije op 28 november 1947. Op 23 augustus 1952 werd hij postuum geëerd met de bevordering tot maarschalk van Frankrijk.

Prins Bernhard Trofee

Toen de Prix Leclerc-wedstrijden enige jaren gehouden waren en het bekend was dat diverse deelnemende landen nationale wedstrijden hielden om het winnende team daarna af te vaardigen naar de internationale wedstrijden, stelde Sir Millington Drake een prijs ter beschikking voor deze nationale wedstrijden. Hij koos hiervoor een afgietsel van 'The Roman Archers' en schonk, in verband met de kosten per jaar, één nationaliteit de genoemde wisselprijs. De 'Roman Archers' stonden in het oude Rome bekend als zeer heldhaftige strijders en kenmerkten zich door het dragen van de huid van een gevild roofdier. Sir Millington Drake verzocht de betrokken nationaliteit zelf een naam te kiezen die de soldaten aansprak. Zo komt het dat de soortgelijke wisselprijs in Duitsland de 'Rommel Prijs' is genoemd. In Nederland werd de wisselprijs, na toestemming van Z.K.H., de 'Prins Bernhard Trofee' genoemd en vanaf 1956 werd om deze prijs gestreden. De te schieten oefeningen zijn steeds een afspiegeling geweest van de Prix Leclerc-oefeningen. In 1968 veranderde de aard van schietoefeningen van de nationale wedstrijden in gevechtsschietoefeningen, waarbij ook de fysieke eisen aan de orde kwamen. Deze veranderingen werden ook ingevoerd bij de wedstrijden om de Prins Bernhard Trofee.

In 1973 stopten de Prix Leclerc-wedstrijden. In 1972 had Engeland aangekondigd niet meer mee te doen i.v.m. de problemen in Noord-Ierland. In 1973 gaf Canada aan zich terug te trekken, omdat de enige infanteriebrigade in Europa te weinig potentieel had. Vervolgens trok de V.S. zich terug zonder opgave van reden. Uiteindelijk bleven Duitsland en Nederland over. AFCENT hakte de knoop door en stopte de Prix Leclerc-wedstrijden. De echte reden

voor het stopzetten moet misschien wel worden gezocht in het feit dat de Prix Leclerc te veel was opgepept. Zo werden bij deelname voor 1967 drie maanden uitgetrokken voor training en toen men overging op gevechtsschietoefeningen werden dat acht maanden. In Nederland werd na 1973 ieder jaar nog wel de Prins Bernhard Trofee verschoten onder de (pantser)infanteriebataljons.

Nieuw leven

De Prins Bernhard Trofee werd altijd in het Infanterie Schietkamp 'De Harskamp'

gehouden en tot aan 1989 werd aan de deelnemers van de eenheden welke de eerste drie plaatsen hadden behaald, de draagspeld 'Schietwedstrijden Harskamp' uitgereikt, met het daarbij behorende draagrecht op het uniform.

Tot 1989 was de grote winnaar het 42 Pantserinfanteriebataljon Limburgse Jagers. Na 1989 werd de wedstrijd een aantal jaren niet meer gehouden. De oorzaak lag in het feit dat het leger begon in te krimpen en de werkdruk steeds hoger werd. Daar kwam bij dat defensie overging van een dienstplichtleger naar een beroepsleger en in die jaren waarin de reorganisatie plaatsvond was er voor de wedstrijd geen tijd. Het leek alsof de Prins Bernhard Trofee in de vergetelheid was geraakt.

Door toedoen van het Schiet Instructie en Controle Team is in 1998 weer een aanzet gegeven om de Prins Bernhard Trofee nieuw leven in te blazen. Door de enorme reductie van het aantal infanterie-eenheden en daarbij de grote werkdruk vanwege de uitzendingen, was de animo tot deelname zeer gering. In 2004 werd de Prins Bernhard Trofee niet gehouden wegens gebrek aan deelname. Besloten werd toen tot een rigoureuze omschakeling van de invulling van de schietwedstrijd, waar niet alleen de infanterie-eenheden, maar alle eenheden van de Landmacht aan deel kunnen nemen. Een omschakeling die ook goed past binnen de visie over het hedendaagse

Uitreiking door Prins Bernhard in 1971

Gevechtsschietbanen Harskamp

optreden, waarbij het 'dynamisch' optreden en dus ook het schieten niet langer het exclusieve domein van de infanterie is, maar van de gehele KL. Tegenwoordig zijn alle eenheden van de KL nadrukkelijk bezig met een veel uitgebreidere en dynamische schietopleiding en er groeide een grote behoefte aan wedstrijden waaraan alle eenheden met kleinkaliber wapens konden deelnemen.

Het Schiet Instructie en Controle Team van het Operationeel Commando heeft een nieuwe opzet gemaakt en er werd besloten om de Prins Bernhard Trofee uit te reiken aan de eenheid met de beste resultaten op geweer. Tevens werd besloten om de individuele 'Draagspeld schietwedstrijden Harskamp' in goud, zilver en brons, voor het laatst uitgereikt in 1989, aan diezelfde wedstrijden te verbinden.

Wedstrijd 2005

Het Schiet Instructie en Controle Team en de Sportcommissie KL hebben de krachten gebundeld en op 3 mei 2005 is de Prins Bernhard Trofee verbonden aan de KL-schietwedstrijden gehouden.

Bij het betreden van de schietbaan Alfa vielen direct de twee expotenten op. Bij de ingang stond een heuse broadcasting-truck, waardoor het al snel duidelijk was dat dit niet zomaar een kampioenschap was. Overal op de wedstrijdlocatie stonden videoschermen waarop de wedstrijd van zeer dichtbij gevolgd kon worden. Voor de deelnemers en bezoekers was alles in

het werk gesteld om hun verblijf op de schietbaan zo nuttig mogelijk te maken. Eén van de expotenten was ook geheel ingericht met stands die betrekking hadden op de schietsport. In deze tent waren o.a. stands ingericht door SMP (soldiers modernisation program), de historische verzameling defensie (met een accent op de draagspelden 'Schietwedstrijden Harskamp'), het schietteam van de KL, een

schietssimulator van Technisch Bureau Muller en een stand met de nieuwste snuffjes op militair schietgebied. De nieuwe opzet van deze schietwedstrijd, met een link naar het biatlon, was zeker geslaagd te noemen. Tijdens de voorinschrijving hadden zich meer dan 60 teams opgegeven. Op de wedstrijddag hadden zich daadwerkelijk 35 Diemaco- en 22 Glockteams gemeld bij de wedstrijdleiding. Na het schieten van drie oefeningen mochten de acht beste teams zich gaan bewijzen in de finale. De opgebouwde resultaten in de voorronden werden wel meegenomen als 'handicap' in de finale doordat het verschil in tijd na de voorronden werd verrekend met de starttijd in de finale. Hierdoor werd het voor iedereen duidelijk dat de winnaars van de finale ook daadwerkelijk de winnaars waren van de draagspeld 'Schietwedstrijden Harskamp' en tevens KL Kampioen 2005 in hun discipline. De deelnemende eenheden vormden een goede doorsnede van de KL als geheel. De Prins Bernhard Trofee was dit jaar voor de twee beste geweer teams van 42 Pantserinfanteriebataljon uit Seedorf (Duitsland). Dat een infanterie-eenheid zou winnen was geen uitgemaakte zaak, er was een geduchte concurrentie van niet-infanterie-eenheden.

Slot

De Prins Bernhard Trofee moet zijn plaats weer krijgen binnen de KL en misschien ook bij andere krijgsmacht delen. Het zal wel een paar jaar duren voordat net als met de Prix Leclerc de animo voor deelname een evenwichtige plaats in de organisatie krijgt en de schietoefeningen en het schietbeleid met realiteitszin zijn uitgeëvolueerd. De leiding moet er echter voor waken dat niet wederom de fout wordt gemaakt waar de Prix Leclerc aan ten onder is gegaan, namelijk het feit dat de wedstrijd te veel

Meestal was 42 Pantserinfanteriebataljon Limburgse Jagers (Seedorf) de winnaar